

УДК 637.05:636.4:636.087.8

КУЧЕРЯВИЙ В.П., д-р с.-г. наук

БОЙЧУК В.М., аспірант

Вінницький національний аграрний університет

kucheriavy74@mail.ru**ВІДГОДІВЕЛЬНІ ТА ЗАБІЙНІ ПОКАЗНИКИ СВИНЕЙ
ЗА ЗГОДОВУВАННЯ ПРЕБІОЛАКТУ**

Встановлено, що згодовування пребіолакт у раціонах відгодівельного молодняка свиней у дозах 2,0; 2,5 та 3,0 г на голову за добу сприяє підвищенню середньодобових приростів на 5,1; 9,4 та 13,0 % відповідно. Згодовування препарату у дозі 2,5 та 3,0 г на голову за добу сприяє збільшенню передзабійної живої маси на 8,0 та 14,0 %, забійної маси – на 17,4 і 22,6 %, маси туші – на 20,0 та 26,3 % відповідно. Це супроводжувалось збільшенням забійного виходу на 8,5 та 10,0 %, виходу туші – на 11,0 та 10,5 %.

Ключові слова: пребіотик, пребіолакт, молодняк свиней, відгодівля, згодовування, продуктивність, забійні показники.

Постановка проблеми. Для того щоб забезпечити населення і харчову промисловість м'ясом, необхідно розвивати передусім галузі птахівництва і свинарства, оскільки вони є найбільш рентабельними і швидко дають віддачу [2, 7].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основною умовою одержання високоякісної продукції з низькою собівартістю є повноцінна годівля тварин. Разом з тим продуктивна дія поживних речовин повністю не використовується без включення в раціони біологічно активних препаратів, особливо пребіотиків. Передусім це стосується молодняка сільськогосподарських тварин, який потребує повноцінної годівлі та підвищеного енергетичного живлення [1, 3, 4].

Одним із нових кормових препаратів з пребіотичною дією є пребіолакт, створений працівниками науково-біотехнологічного підприємства «БТУ Центр» м. Ладижин Вінницької області. Препарат є новим, а використання його в годівлі тварин потребує наукового обґрунтування.

Метою роботи було визначити вплив згодовування різних доз препарату на відгодівельні та забійні показники молодняка свиней на відгодівлі.

Матеріал та методика досліджень. Дослідження проводили в умовах свинокомплексу ТОВ «Липовецьке» Вінницької області. Для проведення експерименту за принципом аналогів було відібрано чотири групи молодняка свиней великої білої породи по 10 голів у кожній (табл. 1) [5].

У зрівняльний період, що тривав 15 діб, піддослідним тваринам згодовували основний раціон, який був однаковий для всіх груп. Жива маса на початок періоду була в межах 40,7–42,1 кг.

Таблиця 1 – Схема дослідю

Група	Кількість тварин, гол.	Характеристика годівлі по періодах	
		зрівняльний, 15 діб	основний, 90 діб
1 (контрольна)	10	ОР*	ОР
2	10	ОР	ОР + пребіолакт 2,0 г /гол. за добу
3	10	ОР	ОР + пребіолакт 2,5 г /гол. за добу
4	10	ОР	ОР + пребіолакт 3,0 г /гол. за добу

*ОР – основний раціон

В основний період дослідю, що тривав 90 діб, тваринам другої, третьої та четвертої груп до основного раціону додавали пребіолакт у кількості 2,0; 2,5 та 3,0 г на голову за добу. Перша група була контрольною. Препарат згодовували у змішаному з дертю вигляді один раз на добу (вранці).

Годівля тварин була дворазовою. Доступ до води був вільним. Зважування свиней проводили щомісячно, облік спожитих кормів – щоденно.

Для визначення впливу препарату на забійні показники свиней у кінці науково-господарського дослідження було проведено контрольний забій по 4 голови з групи.

Біометричну обробку цифрового матеріалу проводили за М.О. Плохінським [6].

Результати досліджень та їх обговорення. Поживність раціону в зрівняльний період становила 2,26 корм. од. та 227 г перетравного протеїну. Тваринам згодовували дерть ячмінну, пшеничну, кукурудзяну, сою екструдовану, зелену масу люцерни, дикальційфосфат, сіль кухонну. Середньодобові прирости становили 573–580 г. Жива маса на кінець зрівняльного періоду становила в середньому 50,1±0,4 кг (табл. 2).

Таблиця 2 – Продуктивність молодняку свиней у зрівняльний період, М±m, n=10

Показник	1 група (контрольна)	2 група	3 група	4 група
Жива маса 1 голови				
на початок періоду, кг	41,2±0,35	40,7±0,45	41,8±0,30	42,1±0,40
на кінець періоду, кг	49,9±0,45	49,3±0,35	50,4±0,50	50,8±0,40
Тривалість періоду, діб	15	15	15	15
Середньодобовий приріст, г	580	573	573	580

В основний період дослідження тваринам згодовували 0,50 кг дерті пшеничної, 1,20 кг дерті ячмінної, 0,45 кг дерті кукурудзяної, 0,10 кг сої екструдованої, 0,20 кг висівки пшеничних, 3,0 кг зеленої маси конюшини. В структурі раціону концентровані корми становили 85 %, соковиті – 15 %. Поживність раціону становила 3,4 корм. од. та 318 г перетравного протеїну. Енергетична поживність сухої речовини повністю забезпечувала потребу тварин і становила 1,2 корм. од. на 1 кг сухої речовини. На 1 корм. од. в раціоні припадало 93 г перетравного протеїну.

Збагачення раціонів молодняку свиней на відгодівлі різними дозами пребіолакту має позитивний вплив на їх продуктивність, про що свідчать результати досліджень (табл. 3).

Таблиця 3 – Показники продуктивності молодняку свиней на відгодівлі при згодовуванні пребіолакту, М±m, n=10

Показник	1 група (контрольна)	2 група	3 група	4 група
Жива маса 1 голови:				
на початок періоду, кг	49,9±0,45	49,3±0,35	50,4±0,50	50,8±0,40
на кінець періоду, кг	113,4±2,2	116,0±2,0	119,9±2,1 [†]	122,6±1,9*
Тривалість періоду, діб	92	92	92	92
Приріст живої маси:				
загальний, кг	63,5±2,0	66,7±2,1	69,5±1,9 [†]	71,8±1,8*
середньодобовий, г	690±11	725±10*	755±9**	780±12***
± до контролю, г	-	+35	+65	+90
– " – " – , %	-	+5,1	+9,4	+13,0
Витрати корму на 1 кг приросту, корм. од.	4,93	4,69	4,50	4,36
± до контролю, корм. од.	-	-0,24	-0,43	-0,57
– " – " – , %	-	-4,9	-8,7	-11,6
Витрати на 1 кг приросту перетравного протеїну, г	461	439	421	408
сухої речовини, кг	3,85	3,67	3,52	3,41
лізину, г	24,8	23,6	22,7	22,0
метіоніну+цистину, г	18,8	17,9	17,2	16,7

Примітка: *P<0,05, **P<0,01, ***P<0,001

Так, згодовування препарату у дозі 2,0 г на голову за добу зумовлює вірогідне підвищення середньодобових приростів у другій групі на 35 г або 5,1 % ($P<0,05$) та зменшення витрат кормів на 4,9 % відповідно.

У разі збільшення дози препарату продуктивність тварин підвищується. Так, у третій групі середньодобовий приріст тварин зріс на 9,4 % ($P<0,01$) порівняно з контрольною групою, що зумовило тенденцію до збільшення абсолютного приросту на 9,3 % та живої маси тварин на кінець періоду на 5,7 %.

За дози пребіолакту 3,0 г на голову за добу вірогідно підвищується середньодобовий приріст на 13,1 % ($P<0,001$) та жива маса тварин на 8,1 % ($P<0,05$). У дослідних групах спостерігали значне зменшення витрат кормових одиниць на 11,6 %, перетравного протеїну – на 11,5 %, сухої речовини – на 11,4 %, незамінних амінокислот – на 11,3 %.

Результати контрольного забою тварин вказують на те, що згодовування пребіолакту у дозі 2,0 г на голову за добу не спричиняє вірогідного впливу на забійні показники свиней, середні значення якої були на рівні контрольної групи.

За дози препарату 2,5 та 3,0 г на голову за добу відбувається вірогідне підвищення передзабійної живої маси на 8,0 % ($P<0,01$) та 14,0 % ($P<0,001$), забійної маси – на 17,4 % ($P<0,01$) та 22,6 % ($P<0,001$), маси туші – на 20 та 26,3 % ($P<0,001$). Це супроводжувалось збільшенням забійного виходу на 8,5 % ($P<0,01$) та 10,0 % ($P<0,001$), виходу туші – на 11,0 % ($P<0,01$) та 10,5 % ($P<0,001$).

За масою внутрішнього жиру показники тварин третьої та четвертої груп перевищували значення контрольної групи на 46,8 % ($P<0,001$) та 48,9 % ($P<0,01$).

Вірогідної різниці між групами не було лише за масою голови та шкури. Відмічається збільшення маси ніг у четвертій групі на 19,7 % ($P<0,05$).

Як видно з таблиці 4, згодовування пребіолакту не спричинило вірогідного впливу на товщину шпигу в піддослідних тварин, середні значення яких перебували на одному рівні. Подібну закономірність спостерігали і за масою внутрішніх органів. Лише в третій та четвертій групах свиней збільшувалась маса печінки відповідно на 12,7 та 14,7 %.

Таблиця 4 – Забійні показники піддослідних свиней, $M\pm m$, $n=4$

Показник	1 група (контрольна)	2 група	3 група	4 група
Передзабійна жива маса, кг	105,8±1,45	109,0±1,25	114,3±1,45**	120,8±0,99***
Забійна маса, кг	79,2±1,43	81,3±1,99	93,0±2,61**	97,1±1,45***
Забійний вихід, %	74,9±0,65	74,6±1,05	81,3±1,30**	80,4±0,63***
Маса туші, кг	60,0±1,06	61,5±1,53	72,0±2,11***	75,8±0,99***
Вихід туші, %	56,7±0,60	56,4±0,84	63,0±1,12**	62,7±0,43***
Внутрішній жир, кг	1,43±0,07	1,50±0,06	2,10±0,12***	2,13±0,13**
Маса голови, кг	7,89±0,31	8,11±0,15	8,25±0,18	8,41±0,13
Маса ніг, кг	1,72±0,10	1,91±0,09	1,96±0,06	2,06±0,06*
Маса шкури, кг	8,15±0,25	8,26±0,21	8,65±0,24	8,75±0,23
Товщина шпигу, см				
на шиї	2,00±0,24	2,00±0,24	2,25±0,17	2,00±0,24
на холці	4,25±0,37	4,38±0,36	4,75±0,37	4,88±0,28
проти 6–7 ребра	3,38±0,28	3,43±0,09	3,75±0,17	4,00±0,24
на попереку	3,63±0,43	3,75±0,37	3,88±0,36	3,75±0,29
на крижах	2,75±0,37	2,38±0,28	2,50±0,41	2,58±0,17
Середнє	3,20±0,17	3,19±0,17	3,43±0,25	3,44±0,12

Таблиця 5 – Маса внутрішніх органів підслідних свиней, $M \pm m$, $n=4$

Показник	1 група (контрольна)	2 група	3 група	4 група
Печінка, кг	1,360±0,08	1,468±0,07	1,533±0,04	1,560±0,04
Легені, кг	0,433±0,03	0,423±0,02	0,435±0,04	0,465±0,02
Серце, кг	0,298±0,01	0,295±0,02	0,303±0,01	0,310±0,01
Нирки, кг	0,300±0,02	0,303±0,02	0,300±0,03	0,295±0,01
Селезінка, кг	0,209±0,009	0,211±0,008	0,209±0,010	0,215±0,007
Шлунок, кг	0,730±0,03	0,720±0,01	0,740±0,03	0,803±0,04
Щитоподібна залоза, г	12,6±0,48	12,7±0,56	12,9±0,23	13,2±0,27
Наднирники, г	4,65±0,22	4,77±0,21	4,73±0,20	4,89±0,16
Підшлункова залоза, г	90,8±3,48	91,0±2,59	92,4±2,43	91,7±2,73

Висновки. Згодовування пребіолакту в раціонах відгодівельного молодняку свиней в дозах 2,0; 2,5 та 3,0 г на голову за добу сприяє підвищенню середньодобових приростів на 5,1; 9,4 та 13,0 % відповідно, а також зниженню витрат кормів на 0,24; 0,43 та 0,57 корм. од. або 4,9; 8,7 та 11,6 % відповідно.

2. Згодовування препарату у дозі 2,5 та 3,0 г на голову за добу сприяє збільшенню передзабійної живої маси на 8,0 та 14,0 %, забійної маси – на 17,4 та 22,6 % та маси туші – на 20,0 і 26,3 % відповідно.

3. Згодовування препарату в дозі 2,5 та 3,0 г на голову за добу підвищує забійний вихід на 8,5 та 10,0 %, вихід туші – на 11,0 та 10,5 % відповідно.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Костенко В.М. Продуктивна і фізіологічна дія та економічна ефективність використання янтарної і лимонної кислот в раціонах телят і поросят / В.М. Костенко, І.В. Дмитрук, Ю.І. Нечипорук // Корми і кормовиробництво. – 2006. – № 58 – С. 123-127.
2. Мотовилов К. Эффективные методы кормления и выращивания поросят / К. Мотовилов, О. Иванова // Главный зоотехник. – 2011. – №7 – С. 27-32.
3. Найденский М. Применение органических кислот для развития животных / М.Найденский, Р. Кормолиев, В. Лукачева // Комбикорма. – 2002. – № 7. – С. 53.
4. Найденский М. Янтарная кислота как кормовая добавка / М. Найденский // Комбикормовая промышленность, 1996. – № 3. – С. 17.
5. Овсянников А.И. Основы опытного дела в животноводстве / А.И.Овсянников. – М.: Колос, 1967. – 804 с.
6. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников / Н.А. Плохинский. – М.: Колос.
7. Фисинин В.И. Мясоное птицеводство / В.И. Фисилин и др. – М.: Росагропромиздат, 1988. – 258 с.

Откормочные и убойные показатели свиней при скармливании пребиолакта

В.П. Кучерявый, В.М. Бойчук

Основным условием получения высококачественной продукции с низкой себестоимостью является полноценное кормление животных, вместе с тем продуктивное действие питательных веществ полностью не используется без включения в рационы биологически активных препаратов, особенно пребиотиков. Поэтому целью данной работы было изучить влияние скармливания различных доз пребиотического препарата на откормочные и убойные показатели молодняка свиней на откорме.

Установлено, что обогащение рационов молодняка свиней на откорме пребиолактом в дозе 2,0, 2,5 и 3,0 г на голову в сутки вызывает достоверное повышение среднесуточных приростов на 5,1; 9,4 и 13,1 %, что сопровождается уменьшением затрат кормовых единиц на 11,6 %, переваримого протеина на 11,5 %, сухого вещества на 11,4 % и незаменимых аминокислот до 11,3 %.

Результаты контрольного убоя свидетельствуют, что дозы в 2,5 и 3,0 г на голову в сутки способствуют достоверному повышению предубойной живой массы на 8,0 и 14,0 %, убойной массы на 17,4 и 22,6 %, и массы туши

на 20 и 26,3 %. Что сопровождается увеличением убойного выхода на 8,5 и 10,0 %, выхода туши на 11,0 и 10,5 %. По массе внутреннего жира исследовательские показатели животных превышают значения контрольных на 46,8 и 48,9 %.

Ключевые слова: пребиотик, пребиолакт, свиньи, откорм, скармливание, продуктивность, убойные показатели.

Надійшла 6.09.2013 р.